

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dotycząca projektu: zmiany miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego w gminie Bogdaniec – obręb Stanowice, Raław i Łupowo

Spis treści

1. WPROWADZENIE	5
1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE	5
1.2. CEL I ZAKRES MERYTORYCZNY OPRACOWANIA	5
1.3. WYKORZYSTANE MATERIAŁY I METODY PRACY	6
1.4. POŁOŻENIE OBSZARU OBJĘTEGO PROGNOZĄ I JEGO UŻYTKOWANIE	8
1.5. USTALENIA PROJEKTU PLANU, JEGO CELE ORAZ POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	8
2. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU ORAZ POTENCJALNE JEGO ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU	10
2.1. POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE.....	10
2.2. BUDOWA GEOLOGICZNA, WARUNKI GLEBOWE I SUROWCE MINERALNE	11
2.3. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	12
2.4. WARUNKI KLIMATYCZNE	14
2.5. ROŚLINNOŚĆ I ŚWIAT ZWIERZĘCY	15
2.6. STAN JAKOŚCI POWIETRZA I KLIMATU AKUSTYCZNEGO	16
2.7. OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE	17
2.8. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO.....	17
3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ OKREŚLENIE I OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCYCH Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA TERENU ORAZ REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU	19
3.1. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT.....	19
3.2. ODDZIAŁYWANIE NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	19
3.3. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ TERENU, GLEBY I ZASOBY NATURALNE	20
3.4. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ	20
3.5. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT AKUSTYCZNY ORAZ PROMIENIOWANIE PÓŁ ELEKTROMAGNETYCZNYCH	20
3.6. ODDZIAŁYWANIE NA ŚWIAT ROŚLINNY I ZWIERZĘCY - RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000	20
3.7. ODDZIAŁYWANIE NA ZDROWIE LUDZI I DZIEDZICTWO KULTUROWE.....	20
3.8. ODDZIAŁYWANIE NA DOPRAWY MATERIALNE	20
3.9. RYZYKO WYSTĘPOWANIA POWAŻNYCH AWARII, BEZPIECZEŃSTWO MIENIA	21
4. OCENA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH I POZOSTAŁYCH USTALEŃ PROJEKTU PLANU	22
4.1. ZGODNOŚĆ PROJEKTU Z UWARUNKOWANIAMI EKOFIZJOGRAFICZNYMI	22

4.2. ZGODNOŚĆ Z OBOWIĄZUJĄCYMI PRZEPISAMI PRAWA.....	22
4.3. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM, MIĘDZYNARODOWYM I WSPÓLNOTOWYM.....	22
4.4. OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ ORAZ ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM ŚRODOWISKA, W TYM ZDROWIA LUDZI I ZWIERZĄT.....	24
5. INFORMACJE KOŃCOWE	26
5.1. ZALECENIA DOTYCZĄCE MOŻLIWOŚCI WPROWADZENIA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH BĄDŹ ELIMINUJĄCYCH I OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTU PLANU	26
5.2. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	26
5.3. MOŻLIWE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	27
6. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	28

1. Wprowadzenie

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w gminie Bogdaniec – obręb Stanowice, Raclaw i Łupowo.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego opracowywany jest na podstawie uchwały Nr XLIII.315.2022 Rady Gminy Bogdaniec z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w gminie Bogdaniec – obręb Stanowice, Raclaw i Łupowo.

1.1. Podstawy formalno-prawne

Podstawę prawną sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu wspomnianego planu stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Na obowiązek sporządzenia prognozy wskazuje również art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Stosownie do ww. ustawy projekt planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkłada się instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia. Poprzez etap wyłożenia do publicznego wglądu oba dokumenty są przedmiotem społecznej oceny, a ustalenia prognozy mogą mieć wpływ na decyzję rady gminy w sprawie uchwalenia projektu planu.

1.2. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Celem wykonania prognozy jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce w skutek realizacji ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze nim objętym. W związku z tym, w prognozie zawarto ocenę relacji pomiędzy ustaleniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego oraz aspektami gospodarczymi i społecznym. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi przy tym podstawowy środek zapewnienia utrzymania równowagi przyrodniczej i osiągnięcia zrównoważonego rozwoju.

Zakres merytoryczny prognozy określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Odpowiednio do wymogu art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie został uzgodniony z właściwymi organami – Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim (pismo znak: WZŚ.411.23.2023.JF z dnia 08.02.2023) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Gorzowie Wielkopolskim (pismo znak: NZ.9022.6.2023 z dnia 27.01.2023).

1.3. Wykorzystane materiały i metody pracy

Niniejsze opracowanie zostało wykonane w oparciu o istniejącą literaturę naukową, dostępne materiały tematyczne Gminy Bogdaniec, akty prawne oraz wizję lokalną. Na podstawie zebranych informacji oceniono potencjalne zagrożenie środowiska związane z realizacją ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wskazano ewentualne negatywne i niepożądane konsekwencje z tego wynikające oraz zaproponowano sposoby i metody ich minimalizowania.

Podczas sporządzania prognozy wykorzystano wiele pozycji literatury naukowej. Do najważniejszych z nich zalicza się:

- *Fizjografia urbanistyczna*, A. Szponar, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- *Geografia regionalna Polski*, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- *Klimatologia ogólna*, W. Okołowicz, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1969,
- *Meteorologia i klimatologia dla rolników*, R. Gumiński, Warszawa 1954,

Aby w pełni stwierdzić czy oceniany dokument zawiera elementy zapewniające ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju, przy opracowywaniu prognozy wykorzystano szereg dokumentów strategicznych, szczebla regionalnego i krajowego, odnoszących się bezpośrednio, jak i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi. Były to m.in.:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bogdaniec,
- Strategia Rozwoju Gminy Bogdaniec na lata 2016-2023,
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Gorzowskiego,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego,
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),

- Program ochrony środowiska dla województwa Lubuskiego;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim za rok 2021, GIOŚ;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Wykorzystano również następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2022 poz. 503 ze zm.);
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 ze zm.);
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. 2021 poz. 2351 ze zm.);
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2022 poz. 916 ze zm.);
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2022 poz. 2556 ze zm.);
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2022 poz. 840.);
- ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach (Dz.U. 2022 poz. 672 ze zm.);
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz.U. 2022 poz. 2409 ze zm.);
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2022 r. poz. 2625 ze zm.);
- ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz.U. 2023 poz. 338.);
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2022 poz. 2519.);
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2022 poz. 699 ze zm.);
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. 2023 poz. 537 ze zm.).

Posłużono się również mapą topograficzną (1:10 000), sozologiczną (1:50 000) i hydrograficzną (1:50 000) gminy Bogdaniec oraz ortofotomapą obszaru objętego ustaleniami projektu planu. Ponadto korzystano z bazy danych hydrogeologicznych.

Przy sporządzaniu prognozy zastosowano metodę indukcyjno-dedukcyjną, polegającą na analizie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i łączeniu w całość posiadanych informacji o mechanizmach funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Przy określaniu potencjalnych skutków

realizacji zapisów projektu planu miejscowego wykorzystano wiedzę o funkcjonowaniu środowiska. Szczególnie przydatna była wówczas metoda porównawcza.

1.4. Położenie obszaru objętego prognozą i jego użytkowanie

Obszar objęty projektem zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla którego sporządza się niniejszą prognozę, znajduje się w województwie lubuskim, w powiecie gorzowskim, w gminie Bogdaniec – obręb Stanowice, Raclaw i Łupowo.

Projekt zmiany planu dotyczy zmiany części tekstowej uchwały Nr XXIII.180.2021 Rady Gminy Bogdaniec z dnia 15 lutego 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w gminie Bogdaniec – obręb Stanowice, Raclaw i Łupowo.

1.5. Ustalenia projektu planu, jego cele oraz powiązania z innymi dokumentami

W uchwale Nr XXIII.180.2021 Rady Gminy Bogdaniec z dnia 15 lutego 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w gminie Bogdaniec – obręb Stanowice, Raclaw i Łupowo:

- 1) §3 pkt 3 otrzymuje nowe brzmienie: **pasie technologicznym linii elektroenergetycznej 110kV** – należy przez to rozumieć pas o szerokości 22,0 m (po 11,0 m od osi linii w każdą stronę) oznaczony na rysunku planu, stanowiący strefę potencjalnego oddziaływania linii elektroenergetycznej 110 kV;
- 2) §3 pkt 4 otrzymuje nowe brzmienie: **pasie technologicznym linii elektroenergetycznej 400kV** – należy przez to rozumieć pas o szerokości 70,0 m (po 35,0 m od osi linii w każdą stronę) oznaczony na rysunku planu, stanowiący strefę potencjalnego oddziaływania linii elektroenergetycznej 400 kV.

Pozostałe ustalenia uchwały ww. wymienionej pozostają bez zmian.

Przystąpienie do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w gminie Bogdaniec – obręb Stanowice, Raclaw i Łupowo nastąpiło na wniosek ELFEKO S.A. z siedzibą w Gdyni, działającego w imieniu Spółki ENEA Operator Sp. z o.o. z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim.

W toku prowadzenia inwestycji celu publicznego polegającej na budowie dwutorowej linii elektroenergetycznej 110 kV relacji SE Baczyzna – GPZ Witnica/GPZ Kostrzyn, ujawniła się potrzeba nowelizacji przedmiotowej uchwały, polegającej na uzupełnieniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w gminie Bogdaniec – obręb Stanowice, Raclaw i Łupowo,

poprzez określenie w jego części tekstowej szerokości pasów technologicznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia – 110kV – pas technologiczny o szerokości 22 m (po 11 m od osi linii w każdą stronę) oraz 400kV – pas technologiczny o szerokości 70 m (po 35 m od osi linii w każdą stronę).

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* zapisy projektu planu muszą być powiązane z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Przedmiotowy projekt planu zapewnia zachowanie i ochronę najważniejszych walorów środowiska przyrodniczego oraz określa sposób zagospodarowania omawianego obszaru zgodnie z aktualną polityką przestrzenną gminy, nawiązuje tym samym do zapisów zawartych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bogdaniec.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska na obszarze objętym projektem planu oraz potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektu

2.1. Położenie fizyczno-geograficzne

Gmina Bogdaniec zajmuje powierzchnię 112 km². Gmina położona jest na zachód od Gorzowa Wielkopolskiego. Od wschodu gmina graniczy z gminami: Kłodawa, Gorzów Wlkp. i Deszczno, od południa z gminą Krzeszyce, od zachodu z gminą Witnica, a na północy z gminą Lubiszyn.

Południowa część gminy położona jest w Kotlinie Gorzowskiej, w dolinie rzeki Warty, część północna znajduje się na Równinie Gorzowskiej. Równina ta obejmuje rozległy sandr z rzadko występującymi wzniesieniami morenowymi. Ze względu na swoje położenie na granicy dwóch jednostek fizycznogeograficznych gmina charakteryzuje się zróżnicowanym krajobrazem ukształtowanym w czasie ostatniego zlodowacenia (faza poznańska zlodowacenia bałtyckiego). Na południu dominującym elementem są rozległe łąki nadrzeczne poprzecinane siecią kanałów i rowów. Północna część gminy odznacza się silnie zróżnicowaną rzeźbą terenu, w której dominują zalesione stoki pocięte malowniczymi wąwozami.

Wg podziału regionalnego Polski w układzie dziesiętnym, teren gminy Bogdaniec należy do dwóch, bardzo różnych jednostek geomorfologicznych i regionalnych. Obszar gminy położony jest w prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie (314/315). Południowa część gminy (na południe od szosy Gorzów - Kostrzyn) położona jest w makroregionie Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka (315.3) i mezoregionie – Kotlina Gorzowska (315.33). Północna część gminy (na północ od drogi Gorzów Wlkp. – Kostrzyn) należy do makroregionu Pojezierze Południowopomorskie (314.6/7) i mezoregionu Równina Gorzowska (314.61). Według podziału geobotanicznego Polski, gmina Bogdaniec leży w: Państwie Holarktyka, Obszarze Euro – Syberyjskim, Prowincji Niżowo – Wyżynnej (Środkowoeuropejskiej), Dziale Bałtyckim (A), Poddziale Pas Równin Przymorskich i Wysoczyzn Pomorskich (A 1) oraz na granicy dwóch krain: Krainy Pojezierze Pomorskie (A 1 5) i Okręgu Myśliborskiego (A 1 5a) – część północna gminy (na północ od drogi Gorzów Wlkp. – Kostrzyn nad Odrą) oraz Krainy Pomorski Południowy Pas Przejściowy (A 1 6) i Okręgu Brzegu Pradoliny Noteckiej (A 1 6a) – część południowa gminy (na południe od drogi Gorzów Wlkp. – Kostrzyn nad Odrą). Według podziału regionalnego Polski na jednostki zoogeograficzne (A. Jakubski) można wyróżnić pięć dzielnic i osiem krain zoogeograficznych. Gmina Bogdaniec położona jest w obrębie Dzielnic Bałtyckiej a w jej obrębie w Krainie Południowobałtyckiej. Wg pracy K. Prawdzica i C. Koźmińskiego dotyczącej agroklimatu tego regionu, gmina Bogdaniec położona jest na

pograniczu Krainy nr I „Pojezierze Myśliborskie (część południowo - zachodnia” i Krainy nr III „Pradolina Warty”.

2.2. Budowa geologiczna, warunki glebowe i surowce mineralne

W północnej części obszaru gminy (obszar wysoczyzny) strop trzeciorzędu zbudowany jest z utworów geologicznych pochodzących z oligocenu górnego i miocenu. W pierwszym przypadku są to piaski drobnoziarniste (lokalnie ze żwirem), ilaste, kwarcowo – glaukonitowe, z łyszczkiem fosforytami i siarczkami. W drugim przypadku są to mułki i mułowce ze zwęglonym detrytusem roślinnym i przerostami węgla brunatnych.

W środkowej części obszaru gminy (strefa krawędziowa wysoczyzny – Sk) dominują utwory miocenu wykształcone w postaci mułków i mułowców ze zwęglonym detrytusem roślinnym i przerostami węgla brunatnych, oraz utwory oligocenu środkowego wykształcone w postaci mułowców, mułków glaukonitycznych z łyszczkiem i fauną, z wkładkami węgla brunatnych i piasku (iły toruńskie). Południowa część obszaru gminy (pradolina – P) to dominacja w stropie trzeciorzędu utworów miocenu dolnego i górnego wykształconych w trzech różnych pakietach:

- piaski kwarcowe, piaski ze żwirem i wkładkami piaskowca, mułki i iły z wkładkami węgla brunatnych, gliny kaolinowe ze żwirem (miocen dolny);
- piaski, mułki i iły z wkładkami węgla brunatnych (miocen górny);
- iły i mułki ze zwęglonym detrytusem roślinnym i przerostami węgla brunatnych (miocen górny).

Czwartorzędowa budowa geologiczna obszaru gminy jest ściśle związana z formami geomorfologicznymi i rzeźbą terenu. Jak wynika z przeglądowej mapy geologicznej Polski, północna część obszaru gminy (obszar wysoczyzny) pokryta jest w przeważającej części obszaru glinami zwałowymi (gzBP) z dużym udziałem piasków, żwirów i głazów lodowcowych (gBP) oraz z niewielkim udziałem piasków i żwirów wodnolodowcowych (dolnych i górnych) (fgBP).

Obszar środkowy (strefa krawędziowa wysoczyzny) zbudowany jest mniej więcej w równych częściach z piasków, żwirów i głazów lodowcowych (gBP) i piasków i żwirów wodnolodowcowych (fgBP) z niewielkim udziałem gliny zwałowej stadiała leszczyńskiego (gzBL) oraz osadów charakterystycznych dla tej strefy stożków napływowych (sH). Część południowa obszaru gminy (pradolina) w przeważającej części zbudowana jest z mada, mułków, piasków i żwirów rzecznych (fH), w mniejszym stopniu z torfów (tH). Zaznacza się tu również obecność mada rzecznych (mH), namułów (nH), oraz niewielki udział form eolicznych w postaci piasków eolicznych (e).

Wśród gleb na terenie gminy Bogdaniec wyróżnia się przede wszystkim:

- Gleby brunatne – wytworzone na odczynie zbliżonym do obojętnego. Skałą macierzystą są w przewadze gliny zwałowe, rzadziej piaski.
- Gleby hydrogeniczne – wytworzone przy nadmiernym uwilgoceniu z udziałem roślinności bagiennej. Są to głównie gleby wytworzone z torfów i gytii. Występują na terasach dennych wielu strumieni oraz w rozlicznych drobnych zagłębieniach bezodpływowych i wytopiskach.
- Gleby bielcowe i rdzawe – wytworzone na piaskach luźnych, różnej genezy, przy współudziale środowiska kwaśnego.

Do charakterystycznych uwarunkowań stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy i struktury jej użytkowania zaliczyć należy: przewagę gruntów ornych o wyższych wartościach bonitacyjnych nad gruntami o niższych wartościach bonitacyjnych, występowanie użytków zielonych z największymi kompleksami w dolinie rzeki Warty, dość dobre warunki przyrodnicze dla rozwoju sadownictwa oraz wykształcone kierunki produkcji rolniczej w zakresie: produkcji roślinnej, produkcji zwierzęcej w oparciu o istniejącą bazę produkcyjną.

2.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Obszar gminy Bogdaniec pod względem hydrograficznym znajduje się w dorzeczu rzeki Odry (I rzędu) i Warty (II rzędu). Główną rzeką przepływającą przez obszar gminy jest rzeka Warta. Obie rzeki (Odra i Warta) płyną uregulowanymi korytami, otoczone są systemem wałów przeciwpowodziowych i są rzekami żeglownymi. W dolinie Warty występują liczne starorzecza zlokalizowane na tarasie zalewowej i terasach nadzalewowych. W dolinie rzeki Warty występują również liczne rozlewiska, tereny podmokłe i bagna. Gęsta sieć kanałów i rowów melioracyjnych odwadnia ten obszar. Spływ wód powierzchniowych odbywa się do głównych stref drenażu, którymi są rzeki Warta i Odra. Lokalnie w północno – zachodniej części gminy wody kierują się do rzeki Myśli, która stanowi lokalną strefą drenażu. Zasilanie rzeki Warty charakteryzuje śnieżno – deszczowy reżim, przy czym występuje jedno wyraźne maksimum wczesnowiosenne i dwa minimami: zimowe i letnie. W ciągu roku minimalne stany wód występują dwukrotnie w miesiącach zimowych: listopadzie i grudniu oraz w okresie od czerwca do sierpnia. Powodzie na tym obszarze notowane są przeciętnie, co trzy lata.

Na terenie gminy znajduje się prawobrzeżny dopływ Warty – rzeczka Bogdanka i rzeczka Maszówek przechodząca w Kanał Maszówek. Ponadto sieć hydrograficzną gminy uzupełniają w dolinie Warty liczne kanały i rowy m.in. Kanały: Maszówek, Wieprzycki, Stara Warta, Łupowski, Kołoment, Jasiniecki, Krzyszczyńska, Zosiniecki, Podjenin. Na terenie gminy brak większych zbiorników wodnych i jezior. Przez teren gminy na północ od linii Baczyna – Stanowice przebiega dział wodny II

rzędu, oddzielający zlewnię Warty od zlewni Odry. Południowa część obszaru gminy Bogdaniec na południe od wododziału II-go rzędu) położona jest w zlewni II – go rzędu: Warta od Noteci do ujścia do Odry. Natomiast część północna (na północ od wododziału II-go rzędu położona jest w zlewni I – go rzędu: Odra od Warty do Iny (p)).

Występowanie wód podziemnych wiąże się ściśle z budową geologiczną obszaru gminy. W związku ze skomplikowaną budową geologiczną, stosunki hydrologiczne gminy są również złożone. Z archiwalnych materiałów hydrogeologicznych wynika, że w obrębie gminy występują dwa główne poziomy wodonośne: trzeciorzędowy i czwartorzędowy. Poziom trzeciorzędowy posiada niewielkie rozeźnienie hydrogeologiczne. Kolektorem tego poziomu są piaszczyste przewarstwienia w iłach. Miąższość tych warstw jest rzędu kilku metrów. Poziom ten nie jest powszechnie eksploatowany w granicach gminy. Poziom czwartorzędowy związany jest z pradoliną oraz rozległymi obszarami zbudowanymi z przepuszczalnych osadów plejstoceńskich na wysoczyźnie. Miąższość warstwy wodonośnej jest zróżnicowana i waha się od kilku do kilkunastu metrów. Średnia wydajność z jednego otworu waha się od 5 do 70 m³/h. Poziom ten jest podstawowym rezerwuarem zaopatrzenia ludności w wodę pitną i gospodarczą.

Charakter wód gruntowych gminy związany jest głównie z budową geologiczną występujących form morfologicznych. Z tego też względu wyróżniono wody gruntowe na obszarze pradoliny oraz na obszarach poza pradoliną (strefa krawędziowa – Sk i wysoczyzna – W). Wody gruntowe w obrębie pradoliny występują w piaskach rzecznych, lokalnie w namulach i torfach. Zwierciadło ich jest swobodne lub nieznacznie napięte przez nadległe mady. Zwierciadło stabilizuje się generalnie do 1 m oraz na głębokości od 1 do 2 m ppt. Przedstawione stany zbliżone są do średnich wynikających z normalnych wielkości opadów atmosferycznych. Zwierciadło, w zależności od strefy może ulec podnoszeniu o 0,3 – 0,5 m. Tereny wysoczyzny, które zbudowane są z przepuszczalnych piasków i słabo przepuszczalnych glin charakteryzują się zróżnicowanym charakterem zwierciadła wód. Fragmenty zbudowane z miększej serii gruntów przepuszczalnych (fragmenty sandrów) odznaczają się swobodnym zwierciadłem układającym się na głębokości od 2 do 4 m i głębiej. Na pozostałych obszarach, gdzie zalegają grunty gliniaste woda gruntowa pojawia się w postaci sączeń o zróżnicowanej wydajności i zmiennej głębokości od 1 do 4 m. W wierceniach i odkrywkach tam zlokalizowanych nie zaobserwowano występowania wody gruntowej do głębokości 4,5 m poniżej powierzchni terenu.

Podstawową przyczyną powstania zanieczyszczeń wód podziemnych jest długoletnie oddziaływanie licznych ognisk zanieczyszczeń oraz skażenie różnych elementów środowiska. Na obszarze gminy występują przestrzenne, liniowe i punktowe ogniska zanieczyszczeń wód

podziemnych. Najpoważniejsze zagrożenia stanowią ogniska punktowe i mało powierzchniowe. Ich źródłem są min.:

- lokalne oczyszczalnie ścieków
- magazyny i stacje paliw trzymające w podziemnych zbiornikach etyliny i oleje.

Potencjalne zagrożenia dla wód mogą wystąpić również na wiejskich obszarach zabudowanych nie skanalizowanych. Ogniskami zanieczyszczeń w tym przypadku są głównie szamba i przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Przedmiotowa inwestycja zlokalizowana jest w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) o kodzie PLGW600033. Zgodnie z Planem gospodarowania wodami w dorzeczu Odry, stan tych wód zarówno ilościowy, jak i chemiczny oceniono jako dobry. Oceniono również, że nie jest zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, wyznaczonego dla ww. JCPWd, czyli utrzymaniem dobrego stanu ilościowego i chemicznego.

2.4. Warunki klimatyczne

Klimat gminy Bogdaniec zalicza się do klimatu przejściowego z wyraźną przewagą cech klimatu oceanicznego – atlantyckiego. Średnia temperatura roczna wynosi – 8°C, średnia temperatura stycznia – - 1,5°C, średnia temperatura lipca –18°C. Średnia roczna suma opadów kształtuje się w granicach 550mm. Minimum opadów przypada na luty i marzec, maksimum na lipiec. Pokrywa śnieżna najdłużej zalega w styczniu (średnio 17 dni), lutym (11 dni) i grudniu (10 dni). W marcu występują średnio tylko 4 dni z pokrywą śnieżną, w listopadzie dwa. W październiku i kwietniu pokrywa śnieżna pojawia się wyjątkowo. Średnia długość okresu wegetacyjnego wynosi około 215 dni. Na terenie gminy istnieje pewne zróżnicowanie warunków topoklimatycznych, odczuwalne szczególnie podczas długotrwałych stanów radiacyjnych w okresie jesienno – zimowym. Istnieją tu następujące główne typy obszarów charakteryzujących się odmiennymi warunkami topoklimatycznymi:

- Obszary wysoczyznowe posiadają bardzo korzystne warunki termiczno –wilgotnościowe, są terenami dobrze nawietrznymi. Warunki solarne bardzo dobre. Doliny boczne stanowią natomiast miejsca spływu chłodnego powietrza podczas pogód radiacyjnych.
- Obszary sandrów posiadają korzystne warunki termiczno – wilgotnościowe, solarne i anemometryczne, Z uwagi na budowę podłoża należy się liczyć z większym prawdopodobieństwem występowania amplitud dobowych temperatur powietrza.

- Rejony rozległej doliny rzecznej charakteryzują się pewną inwersyjnością w porównaniu z terenami otaczającymi, niższymi temperaturami powietrza, podwyższoną wilgotnością, dużą częstotliwością występowania mgieł radiacyjnych.
- Obszary leśne spełniają rolę modyfikującą w zakresie warunków topoklimatycznych.

Szczególnie korzystną rolę odgrywają w zakresie kształtowania warunków anemometrycznych terenów sąsiadujących z lasami, zapewniają zmniejszenie amplitud dobowych temperatur powietrza, szczególnie podczas stanów pogód radiacyjnych, wzbogacają powietrze w olejki eteryczne, retencjonują wilgoć, nie dopuszczają do przesuszeń gleb sąsiadujących obszarów rolniczych.

2.5. Roślinność i świat zwierzęcy

Wg geobotanicznego podziału Polski (W. Szafer, B. Pawłowski), analizowany obszar położony jest w Państwie Holarktyka, Obszarze Euro – Syberyjskim, Prowincji Środkowoeuropejskiej, Dziale Bałtyckim (A), Pododdziale Pas Równin Przymorskich i Wysoczyń Pomorskich, Krainie Pojezierze Pomorskie i okręgu Myśliborskim. Dział Bałtycki zajmuje największą powierzchnię, ponieważ obejmuje cały Niż Polski, oraz Wyżynę Małopolską. Pozostaje on jeszcze pod wyraźnym wpływem klimatu oceanicznego. Występuje tu znaczna ilość gatunków roślin typowych dla Europy Zachodniej, jednak ku wschodowi ilość ich wyraźnie się zmniejsza. Charakterystycznym drzewem jest buk, dąb bezszypułkowy i jawor.

Wg podziału zoogeograficznego Polski (A. Jakubski), teren położony jest w Krainie Południowobałtyckiej zaliczanej do Dzielnicy Bałtyckiej. Wśród charakterystycznych dla tej Krainy zwierząt kręgowych, osiagających granice areatów na terenie Polski można wymienić m. in. ostrygojada i rybitwę popielatą – dla terenów północnych, jeża zachodniego i dropa – dla terenów środkowych jaszczurkę zieloną i potrzuszcza – dla terenów południowych.

Część obszaru planistycznego przebiega przez obszar chronionego krajobrazu Gorzowsko-Krzeszycka Dolina Warty, w którym obowiązują ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy określone w rozporządzeniu nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2015 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dziennik Urzędowy Województwa Lubuskiego z 2005 r. Nr 9, poz. 172), a także przez obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 "Ostoja Witnicko-Dębniańska" PLB320015.

Z gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Witnicko-Dębniańska PLB320015 w buforze do 1 km odnotowano sześć gatunków ptaków: gęgawa *Anser anser*,

blotniak stawowy *Circus aeruginosus*, żuraw *Grus grus*, bielik *Haliaeetus albicilla*, kania czarna *Milvus migrans* i kania ruda *Milvus milvus*.

2.6. Stan jakości powietrza i klimatu akustycznego

Stan czystości powietrza w znacznym stopniu warunkuje jakość życia na danym terenie, ponieważ powietrze jest nie tylko źródłem tlenu, ale ma również decydujący wpływ na zdrowie człowieka. Zanieczyszczenia powietrza polegają więc na wprowadzaniu do atmosfery substancji stałych, ciekłych lub gazowych w ilościach, które mogą ujemnie wpływać na zdrowie ludzi, klimat, przyrodę, glebę, wodę lub spowodować inne szkody w środowisku. Stan czystości powietrza w dużej mierze uzależniony jest tym samym od skali i kierunków rozwoju regionu. Wzrost zanieczyszczenia powietrza wynika zarówno z rozwoju budownictwa mieszkaniowego, jak i aktywności gospodarczej, gdyż wymuszają one wzrost zapotrzebowania energetycznego, co w konsekwencji powoduje większą emisję zanieczyszczeń.

Przy ocenie jakości powietrza atmosferycznego na obszarze objętym projektem planu wykorzystano raport GIOŚ w Zielonej Górze pt. *Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim za rok 2021*. Prezentowaną ocenę wykonano w odniesieniu do odnowionego układu stref i zmienionych poziomów substancji, w oparciu m. in. o ustawę - *Prawo ochrony środowiska* czy rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012r. *w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. *w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza*. Według odnowionego podziału strefę stanowią: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy i tzw. pozostały obszar. Zgodnie z tym raportem obszar objęty projektem planu zaliczono do strefy lubuskiej.

Pod kątem ochrony zdrowia ludzkiego w 2021 roku w strefie lubuskiej nie stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych stężeń PM_{2,5}, ozonu (O₃), NO₂, PM₁₀, SO₂, CO, C₆H₆, As, Cd, Ni i Pb (klasa A). Strefę lubuską zaliczono do klasy C pod względem stężenia BaP. Pod względem kryteriów określonych w celu ochrony roślin, strefę lubuską ze względu na ozon, dwutlenek siarki (SO₂) i tlenki azotu (NO_x) zaliczono do klasy A.

Hałas jest powszechnym zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego, spośród wielu jego źródeł do najbardziej uciążliwych zalicza się hałas komunikacyjny. Zasadniczymi czynnikami mającymi wpływ na poziom hałasu komunikacyjnego kołowego są: natężenie ruchu i udział transportu ciężkiego w strumieniu wszystkich pojazdów, stan techniczny pojazdów, rodzaj i stan nawierzchni dróg etc.

2.7. Obiekty i obszary chronione

2.7.1. Środowisko przyrodnicze

Obszar, którego dotyczy zmiana planu położony jest w granicach obszaru chronionego krajobrazu Gorzowsko-Krzeszycka Dolina Warty oraz obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 "Ostoja Witnicko-Dębniańska" PLB320015.

2.7.2. Środowisko kulturowe

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* ochronie i opiece podlegają:

- zabytki nieruchome, w szczególności: krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne, ruralistyczne i zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki, cmentarze, parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni, miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji,
- zabytki ruchome, w szczególności: dzieła sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej, kolekcje, numizmaty oraz pamiątki historyczne, wytwory techniki, materiały biblioteczne, instrumenty muzyczne, wytwory sztuki ludowej i rękodzieła oraz inne obiekty etnograficzne, przedmioty upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji,
- zabytki archeologiczne, w szczególności: pozostałości terenowe pradziejowego i historycznego osadnictwa, cmentarze, kurhany, relikty działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

Na obszarze, którego dotyczy zmiana planu brak jest ww. zabytków.

2.8. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektu planu miejscowego

Przystąpienie do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w gminie Bogdaniec – obręb Stanowice, Raław i Łupowo nastąpiło na wniosek ELFEKO S.A. z siedzibą w Gdyni, działającego w imieniu Spółki ENEA Operator Sp. z o.o. z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim.

W toku prowadzenia inwestycji celu publicznego polegającej na budowie dwutorowej linii elektroenergetycznej 110 kV relacji SE Baczyna – GPZ Witnica/GPZ Kostrzyn, ujawniła się potrzeba nowelizacji przedmiotowej uchwały, polegającej na uzupełnieniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w gminie Bogdaniec – obręb Stanowice, Raclaw i Łupowo, poprzez określenie w jego części tekstowej szerokości pasów technologicznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia – 110kV – pas technologiczny o szerokości 22 m (po 11 m od osi linii w każdą stronę) oraz 400kV – pas technologiczny o szerokości 70 m (po 35 m od osi linii w każdą stronę).

W przypadku braku realizacji projektu zmiany planu, zmiany w środowisku zachodziłyby w związku z obowiązującym na tym obszarze miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego w gminie Bogdaniec – obręb Stanowice, Raclaw i Łupowo (Nr XXIII.180.2021 Rady Gminy Bogdaniec z dnia 15 lutego 2021 r.).

3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu oraz określenie i ocena skutków dla środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu oraz realizacji ustaleń projektu planu

W zakresie przewidywanego oddziaływania skutków realizacji projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego stwierdza się, iż projektowane przeznaczenie obszaru nie będzie oddziaływać na środowisko. Zmiana projektu planu dotyczy wyłącznie zmiany tekstowej, odnoszącej się do szerokości pasów technologicznych linii elektroenergetycznych 110kV i 400kV.

Ustalenia zmiany planu nie będą miały negatywnego wpływu na oddziaływanie na krajobraz, promieniowanie pól elektromagnetycznych, na świat roślinny i zwierzęcy – różnorodność biologiczną, obszary chronione, w tym obszary natura 2000, na zdrowie ludzi i dziedzictwo kulturowe oraz na dobra materialne.

3.1. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat

O stanie powietrza atmosferycznego decyduje przede wszystkim wielkość i przestrzenny rozkład emisji pochodzących z różnych źródeł.

Monitoring wpływu zmian klimatu jest działaniem niezwykle istotnym i został wskazany w odniesieniu do poszczególnych sektorów i obszarów w ramach właściwych kierunków działań SPA2020 (*Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*).

Roślinność wysoka (drzewa) stanowi regulator klimatu – poprzez zmniejszanie prędkości wiatru osłabiają tempo parowania i zmniejszają amplitudy wahań temperatur powietrza. Dlatego przy zagospodarowywaniu poszczególnych terenów, ważne jest stosowanie się do wymaganych wskaźników dotyczących areałów powierzchni biologicznie czynnych ale i rozsądny dobór roślinności. Zaleca się pozostawienie i wprowadzanie drzew i krzewów, ponieważ wpływają pozytywnie na jakość powietrza (stanowią skuteczny środek ograniczający niekorzystny wpływ szlaków komunikacyjnych w zakresie emisji substancji do powietrza) oraz zatrzymują pyły.

3.2. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Planowana inwestycja nie wpłynie negatywnie na osiągnięcie celów środowiskowych określonych dla wód powierzchniowych i podziemnych. Inwestycja nie będzie wpływała również negatywnie na ustanowione dla nich cele środowiskowe, określone w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

3.3. Oddziaływanie na powierzchnię terenu, gleby i zasoby naturalne

Ustalenia zmiany planu nie przewidują prowadzenia prac ziemnych, w związku z tym ustalenia projektu zmiany planu nie będą generować żadnych negatywnych oddziaływań w tym zakresie.

3.4. Oddziaływanie na krajobraz

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie wpłynie negatywnie na krajobraz. Wszelkie zapisy dotyczące krajobrazu oparte są o *Europejską Konwencję Krajobrazową* sporządzoną we Florencji dnia 20 października 2000 roku. Warunkiem takiego stanu rzeczy jest jednak ustosunkowanie się na etapie realizacji projektu zmiany planu miejscowego odpowiednio do możliwości środowiska.

3.5. Oddziaływanie na klimat akustyczny oraz promieniowanie pól elektromagnetycznych

Ochrona przed hałasem zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska polega na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie. W przypadku, gdy nie jest to możliwe należy zastosować techniki pozwalające na obniżeniu hałasu do poziomu dopuszczalnego.

Ustalenia projektu zmiany planu miejscowego nie będą miały negatywnego wpływu na klimat akustyczny przedmiotowego terenu, ani terenów sąsiednich.

3.6. Oddziaływanie na świat roślinny i zwierzęcy - różnorodność biologiczną, obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Realizacja projektu zmiany planu nie wpłynie negatywnie na świat roślinny i zwierzęcy przedmiotowego terenu. Zmiana tekstowa uchwały nie wpłynie na zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej tego obszaru.

3.7. Oddziaływanie na zdrowie ludzi i dziedzictwo kulturowe

Nie przewiduje się, aby prawidłowo zrealizowany projekt zmiany planu zagospodarowania przestrzennego będącego przedmiotem oceny negatywnie wpłynął na zdrowie ludzi oraz dziedzictwo kulturowe.

3.8. Oddziaływanie na dobra materialne

Podczas realizacji ustaleń projektu zmiany planu, nie przewiduje się negatywnego wpływu na dobra materialne należące do osób trzecich.

3.9. Ryzyko występowania poważnych awarii, bezpieczeństwo mienia

Przeznaczenie analizowanego obszaru nie wiąże się z ryzykiem wystąpienia awarii, w tym nie wiąże się z możliwością lokalizacji zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Analizowany obszar położony jest poza granicami obszaru zagrożenia powodzią, w związku z czym nie podejmuje się ustaleń w projekcie zmiany planu z powodu braku ich występowania.

4. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i pozostałych ustaleń projektu planu

4.1. Zgodność projektu z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazuje rozwiązania zagospodarowania obszaru, które oparte są na uwarunkowaniach środowiska przyrodniczego analizowanego obszaru. Realizacja ustaleń zmiany planu jest zgodna z cechami i stanem poszczególnych komponentów środowiska naturalnego. Realizacja nowych inwestycji zgodna będzie z przepisami ochrony środowiska i zagwarantuje prawidłową ochronę zdrowia i mienia ludzi.

4.2. Zgodność z obowiązującymi przepisami prawa

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska m.in. poprzez uwzględnienie konieczności ochrony wód, gleb, ziemi, ochronę walorów krajobrazowych środowiska, ochronę powietrza, ochronę przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi. Projekt zmiany planu, dla którego sporządzana jest niniejsza prognoza, spełnia te warunki.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody m.in. zachowanie różnorodności biologicznej, utrzymanie stabilności ekosystemów, zapewnienie ciągłości istnienia gatunków flory i fauny wraz z ich siedliskami, ochrona zieleni. Projekt zmiany planu miejscowego spełnia te warunki.

Ustalenia projektu zmiany planu respektują również szereg innych przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska gwarantując tym samym jego zrównoważony rozwój i ład przestrzenny.

4.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym, międzynarodowym i wspólnotowym

Praktycznie wszystkie dokumenty poruszające problematykę ochrony środowiska przyrodniczego na szczeblu wspólnotowym i krajowym wywodzą się z kilku dokumentów międzynarodowych. Obecnie za najważniejszą zasadę prowadzenia polityk i działań na różnych szczeblach administracyjnych oraz w różnych sektorach gospodarki uważa się zasadę zrównoważonego rozwoju, która sformułowana została na Konferencji Narodów Zjednoczonych „Środowisko i Rozwój” w Rio de Janeiro w 1992 roku (*Konwencja o różnorodności biologicznej*).

Innym ważnym dokumentem o charakterze międzynarodowym jest *Agenda XXI – Globalny Program Działania na XXI wiek*, który powstał w wyniku dyskusji nad podstawowymi wyzwaniami współczesnego świata. II część pt. „Ochrona i zarządzanie zasobami przyrody” stanowi najistotniejszą część przedmiotowego dokumentu odnoszącą się do problematyki ochrony środowiska. Składa się ona z 14 rozdziałów traktujących o potrzebach badań środowiska, zapobieganiu zagrożeniom, zwalczaniu negatywnych zjawisk w środowisku, ochronie zasobów środowiska, bezpiecznym gospodarcom itd.

Zaznaczyć należy, że Polska podpisała wiele dokumentów o charakterze międzynarodowym dotyczącym problematyki ochrony środowiska. Wymieć należy tu m.in. *Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu* (Nowy Jork, 9 maj 1992 r.) czy *Konwencję w sprawie transgranicznego przemieszczania zanieczyszczeń na dalekie odległości* (Genewa, 13 listopad 1979 r.).

Unia Europejska wyraża swoją troskę o środowisko przyrodnicze poprzez podejmowanie szeregu uchwał, rozporządzeń i dyrektyw unijnych. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- Uchwałę 87/C 328/01 z dnia 19 października 1987 r. Rady Wspólnot Europejskich i przedstawicieli rządów państw członkowskich uczestniczących w pracach Rady w sprawie kontynuacji i wdrożenia polityki Wspólnoty Europejskiej i programu działania w dziedzinie ochrony środowiska,
- Rozporządzenie Rady 1210/90/EWG z dnia 7 maja 1990 roku w sprawie utworzenia Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska oraz sieci informacji i obserwacji,
- Dyrektywę 96/62/EU z dnia 27 września 1996 r. w sprawie jakości powietrza,
- Rozporządzenie Rady 3254/92/EWG/ z dnia 19 grudnia 1991 r. w sprawie działań Wspólnoty w zakresie ochrony przyrody,
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Zaznaczyć należy, że wraz z wejściem Polski do Unii Europejskiej na wszystkie krajowe akty prawne nałożony został obowiązek dostosowania do prawa unijnego. Mimo, że większość przepisów polskiego prawa zostało już dostosowanych, to proces ten nie został jeszcze zakończony.

Podkreślić należy również fakt, że oceniając w projektowanym dokumencie realizację celów oraz sposobów ochrony środowiska w odniesieniu do prawa krajowego, zostaje jednocześnie spełniony warunek oceny w odniesieniu do szczebla międzynarodowego (bo dokumenty te są w swojej istocie bardzo ogólne) oraz wspólnotowego (bo zawiera swoje odpowiedniki w prawie polskim).

Wszystkie dokumenty prawne w Polsce odnosić się muszą do *Konstytucji Rzeczypospolitej Polski* przyjętej w 1997 roku - najważniejszego dokumentu prawnego w Polsce. W art. 5 *Konstytucji* stwierdzono, że Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Ponadto w niniejszym dokumencie ustala się ochronę środowiska jako obowiązek m.in. władz publicznych, które poprzez swoją politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

Przy opracowaniu projektu planu uwzględniono cele ochrony środowiska ustanowione na wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Zawarte one zostały m.in. w takich dokumentach jak:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bogdaniec,
- Strategia Rozwoju Gminy Bogdaniec na lata 2016-2023,
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Gorzowskiego,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego,
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Program ochrony środowiska dla województwa Lubuskiego;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim za rok 2021, GIOŚ;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Do najważniejszych celów ochrony środowiska zalicza się:

- ochronę powietrza atmosferycznego,
- utrzymanie i ochronę walorów krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych,
- ochrona wód, gleby i różnorodności biologicznej,
- ochrona zdrowia ludzi przed hałasem.

4.4. Ochrona różnorodności biologicznej oraz zapobieganie zagrożeniom środowiska, w tym zdrowia ludzi i zwierząt

Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bierze pod uwagę różnorodność biologiczną obszaru oraz określa zasady zagospodarowania występujących zasobów środowiska. Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie będzie stanowić istotnego zagrożenia dla środowiska przyrodniczego pod warunkiem stosowania się do zawartych w uchwale i prognozie ustaleń oraz respektowania przepisów odrębnych w tym zakresie.

Ochrona bioróżnorodności zapewniona została głównie poprzez określenie wskaźników i zasad kształtowania powierzchni biologicznie czynnej, a także ustalenia odnoszące się do ochrony poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego.

5. Informacje końcowe

5.1. Zalecenia dotyczące możliwości wprowadzenia rozwiązań alternatywnych bądź eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko ustaleń projektu planu

Ustalenia zmiany planu są zgodne ze zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bogdaniec. W związku z tym w prognozie nie wskazuje się dodatkowych zaleceń dotyczących konieczności wprowadzenia rozwiązań alternatywnych bądź eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko realizacji ustaleń projektu zmiany planu.

5.2. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Monitoring środowiska przyrodniczego obszaru objętego projektem zmiany planu może polegać na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Od 1 stycznia 2019 roku organem realizującym zadania Państwowego Inspektoratu Środowiska jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Monitoring może być prowadzony również w ramach indywidualnych zamówień. Zaznaczyć należy, że w przypadku bazowania na wynikach uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, muszą one odnosić się do obszaru objętego projektem zmiany planu. Szczególną uwagę powinno się zwrócić na badania dotyczące wód powierzchniowych, wód podziemnych, poziom hałasu oraz jakości powietrza.

Niezależnie od ww. instytucji Wójt może przeprowadzać okresowe kontrole przestrzegania prawa środowiska, a w konsekwencji ich przeprowadzenia, wskazane wnioski, uwagi i zalecenia przyczynią się do uzupełnienia ewentualnych uchybień w tym zakresie a tym samym poprawy stanu środowiska na danym terenie. Ponadto kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzą instytucje do tego powołane.

Przy przeprowadzaniu analiz i monitorowaniu skutków realizacji ustaleń zmiany planu możliwe jest wykorzystanie sporządzonych uprzednio prognoz, raportów i ocen oddziaływania na środowisko. Dokumenty te stanowią istotne źródło danych niezbędne do analizy środowiska na danym terenie.

5.3. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Ze względu na charakter przedmiotowego planu nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania ustaleń planu na środowisko. Najbliższą granicę państwa stanowi granica z Republiką Federalną Niemiec w odległości około 40 km.

6. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy *zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w gminie Bogdaniec – obręb Stanowice, Raław i Łupowo*.

Część pierwsza opracowania obejmuje podstawy formalno-prawne oraz cel opracowania, akty prawne i materiały źródłowe oraz metody, za pomocą których sporządzono niniejszą prognozę. Podstawowym jej celem jest pełne i właściwe uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych charakterystycznych dla analizowanego obszaru wraz z identyfikacją potencjalnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze i kulturowe będących wynikiem realizacji projektu zmiany planu.

Projekt zmiany planu dotyczy zmiany części tekstowej uchwały Nr XXIII.180.2021 Rady Gminy Bogdaniec z dnia 15 lutego 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w gminie Bogdaniec – obręb Stanowice, Raław i Łupowo.

W uchwale Nr XXIII.180.2021 Rady Gminy Bogdaniec z dnia 15 lutego 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w gminie Bogdaniec – obręb Stanowice, Raław i Łupowo:

1. §3 pkt 3 otrzymuje nowe brzmienie: **pasie technologicznym linii elektroenergetycznej 110kV**
– należy przez to rozumieć pas o szerokości 22,0 m (po 11,0 m od osi linii w każdą stronę) oznaczony na rysunku planu, stanowiący strefę potencjalnego oddziaływania linii elektroenergetycznej 110 kV;
2. §3 pkt 4 otrzymuje nowe brzmienie: **pasie technologicznym linii elektroenergetycznej 400kV**
– należy przez to rozumieć pas o szerokości 70,0 m (po 35,0 m od osi linii w każdą stronę) oznaczony na rysunku planu, stanowiący strefę potencjalnego oddziaływania linii elektroenergetycznej 400 kV.

W rozdziale drugim scharakteryzowano, przeanalizowano oraz oceniono istniejący stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego. Znalazły się tu informacje dotyczące położenia fizyczno-geograficznego, budowy geologicznej i warunków glebowych, surowców mineralnych, wód powierzchniowych i podziemnych, warunków klimatycznych, roślinności i świata zwierzęcego, jakości powietrza i klimatu akustycznego oraz obiektów i obszarów chronionych. Na samym końcu tego rozdziału określono potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektu zmiany planu.

Gmina Bogdaniec zajmuje powierzchnię 112 km². Gmina położona jest na zachód od Gorzowa Wielkopolskiego. Od wschodu gmina graniczy z gminami: Kłodawa, Gorzów Wlkp. i Deszczno, od

południa z gminą Krzeszyce, od zachodu z gminą Witnica, a na północy z gminą Lubiszyn. Wg podziału regionalnego Polski w układzie dziesiętnym, teren gminy Bogdaniec należy do dwóch, bardzo różnych jednostek geomorfologicznych i regionalnych. Obszar gminy położony jest w prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie (314/315). Wśród gleb na terenie gminy Bogdaniec wyróżnia się przede wszystkim:

- Gleby brunatne – wytworzone na odczynie zbliżonym do obojętnego. Skałą macierzystą są w przewadze gliny zwałowe, rzadziej piaski.
- Gleby hydrogeniczne – wytworzone przy nadmiernym uwilgoceniu z udziałem roślinności bagiennej. Są to głównie gleby wytworzone z torfów i gytii. Występują na terasach dennych wielu strumieni oraz w rozlicznych drobnych zagłębieniach bezodpływowych i wytopiskach.
- Gleby bielcowe i rdzawe – wytworzone na piaskach luźnych, różnej genezy, przy współdziale środowiska kwaśnego.

Przedmiotowe zamierzenie zlokalizowane jest w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) o kodzie PLGW600033. Zgodnie z Planem gospodarowania wodami w dorzeczu Odry, stan tych wód zarówno ilościowy, jak i chemiczny oceniono jako dobry. Oceniono również, że nie jest zagrożone osiągnięcie celu środowiskowego, wyznaczonego dla ww. JCPWd, czyli utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód ww. JCWPd. Klimat gminy Bogdaniec zalicza się do klimatu przejściowego z wyraźną przewagą cech klimatu oceanicznego – atlantyckiego. Średnia temperatura roczna wynosi -8°C , średnia temperatura stycznia $-1,5^{\circ}\text{C}$, średnia temperatura lipca 18°C . Średnia roczna suma opadów kształtuje się w granicach 550mm. Minimum opadów przypada na luty i marzec, maksimum na lipiec. Pokrywa śnieżna najdłużej zalega w styczniu (średnio 17 dni), lutym (11 dni) i grudniu (10 dni). W marcu występują średnio tylko 4 dni z pokrywą śnieżną, w listopadzie dwa. W październiku i kwietniu pokrywa śnieżna pojawia się wyjątkowo. Średnia długość okresu wegetacyjnego wynosi około 215 dni. Przy ocenie jakości powietrza atmosferycznego na obszarze objętym projektem planu wykorzystano raport GIOŚ w Zielonej Górze pt. *Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim za rok 2021*. Prezentowaną ocenę wykonano w odniesieniu do odnowionego układu stref i zmienionych poziomów substancji, w oparciu m. in. o ustawę - *Prawo ochrony środowiska* czy rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Według odnowionego podziału strefę stanowią: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy i tzw. pozostały obszar. Zgodnie z tym raportem obszar objęty projektem planu zaliczono do strefy lubuskiej.

Pod kątem ochrony zdrowia ludzkiego w 2021 roku w strefie lubuskiej nie stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych stężeń PM_{2,5}, ozonu (O₃), NO₂, PM₁₀, SO₂, CO, C₆H₆, As, Cd, Ni i Pb (klasa A). Strefę lubuską zaliczono do klasy C pod względem stężenia BaP. Pod względem kryteriów określonych w celu ochrony roślin.

Część trzecia prognozy ma na celu przedstawienie istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu oraz określenie i ocenę skutków dla środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu oraz realizacji ustaleń projektu zmiany planu.

W zakresie przewidywanego oddziaływania skutków realizacji projektu zmiany planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego stwierdza się, iż projektowane przeznaczenie obszaru nie będzie oddziaływać na środowisko. Zmiana projektu planu dotyczy wyłącznie zmiany tekstowej, odnoszącej się do szerokości pasów technologicznych linii elektroenergetycznych 110kV i 400kV.

Ustalenia zmiany planu nie będą miały negatywnego wpływu na oddziaływanie na krajobraz, promieniowanie pól elektromagnetycznych, na świat roślinny i zwierzęcy – różnorodność biologiczną, obszary chronione, w tym obszary natura 2000, na zdrowie ludzi i dziedzictwo kulturowe oraz na dobra materialne.

W rozdziale czwartym znajduje się ocena rozwiązań zawartych w projekcie planu, która przeprowadzona została pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi i obowiązującymi przepisami prawa, a także celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu regionalnym, krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym. Opisano tu także rozwiązania mające na celu ochronę bioróżnorodności oraz zapobiegające zagrożeniom środowiska.

Analizowany dokument gwarantuje swoimi zapisami ochronę poszczególnych komponentów środowiska, w tym także zdrowia ludzi, zachowując najważniejsze walory przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe terenu objętego opracowaniem. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bierze pod uwagę różnorodność biologiczną obszaru oraz określa zasady zagospodarowania występujących zasobów środowiska. Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie stanowić istotnego zagrożenia dla środowiska przyrodniczego pod warunkiem stosowania się do zawartych w uchwale i prognozie ustaleń oraz respektowania przepisów odrębnych w tym zakresie.

W rozdziale piątym przedstawiono możliwości wprowadzenia rozwiązań alternatywnych, eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu.

Ponadto znaleźć można tu propozycję przewidywanej metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Prognozę wykonano zgodnie z aktualnie obowiązującymi wymaganiami zapisanymi w ustawie z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz innymi przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska.